

Projekt

Fjörän del 2

Län och kommun

Dalarnas län, Mora

Kommunens projektansvarige

Kommunens projektansvarige

Michael Horn

Postadress

Mora kommun

Telefon

0250-552316

E-post

michael.horn@mora.se

Organisationsnummer

212000-2213

Enhet/förvaltning

-

Postnr Postort

79280 Mora

Mobil

-

Postgiro/Bankgiro

124210-6

Betalningsreferens

10500000

Övriga kontaktpersoner

Namn, organisation

Vattenbruks AB

Typ av organisation

Företag

Postadress

Lundkallgata 42

Telefon

0702887663

E-post

anders.bruks@gmail.com

Namn, kontaktperson

Anders Bruks

Postnr Postort

79492 Orsa

Mobil

0702887663

Organisationsnummer

556843-1547

Projektbeskrivning

Projektnummer	Status	Gott exempel	Projektets tema
250510117	Inskickad	Nej	Övrigt
Projektets startår	Projektstart	Projekt slut	Nytt Projekt slut
2025	2025-01-01	2027-12-31	-
Tätortsnära	Kmn diarienummer	Lst diarienummer	Projektet drivs av
Projektet är tätortsnära	2024-1811-N 01	-	Kommun

Sammanfattning

I Orsasjöns norra delar samlas stora mängder flyttfåglar under vår- och höststräck pga klimatgeografiska anledningar. Att skapa/återskapa miljöer lämpliga för dessa anses vara av stort värde. Med rätt åtgärder förstärks även häckmöjligheterna för vissa arter. En grund i detta är att återskapa svämpåverkade/kärrliknande strandängar, vilka delvis skall betas.

Syfte

Syftet är att återväta och i smärre mån optimera utdikad våtmark. Återskapa funktionen hos ett komplext kärr. Skapa/återskapa strandbete. Förbättra miljön för häckande och sträckande fågel. Förbättra lekmöjligheter för vårlekande fisk samt i vissa delar skapa förutsättningar för groddjur.

Bakgrund

Projektet är en konkretisering av ett LONA-projekt "Projekt Fjoran – en framtida våtmark". Inblandad under processen är markägaren.

Lokala aktörer

Mora/Våmhus fvof. och Våmhus sockensamfällighet. Den sistnämnde är lika med markägaren.

Projektets bidrag till miljö kvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Stärker otvetydigt målen för "levande sjöar och vattendrag", "myllrande våtmarker" och ett "rikt växt- och djurliv".

Projektets långsiktiga effekter

Generellt sett viktigt för stora mängder sträckande fågel. Optimeringen ger även förutsättningar för häckfågel. Goda lekhabitat för vårlekande fisk och uppväxt av dessas yngel säkras. Miljöer för lekande uppväxande groddjur skapas. En hävdad strand skapas och bibehålls.

Projektets stöd till olika samhällsintressen

I vilken omfattning stödjer projektet de globala hållbarhetsmålen?

Hållbarhetsmål 2030	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ingen fattigdom	X		
Ingen hunger	X		
Hälsa och välbefinnande		X	
God utbildning för alla		X	
Jämställdhet	X		
RentVattenOchSanitet	X		
HållbarEnergiFörAlla	X		
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	X		
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	X		
Minskad ojämlikhet	X		
Hållbara städer och samhällen	X		
Hållbar konsumtion och produktion	X		
Bekämpa klimatsförändringen	X		
Hav och marina resurser	X		
Ekosystem och biologisk mångfald			X
Fredliga och inkluderande samhällen	X		

I vilken omfattning stödjer projektet genomförande av miljökvalitetsmålen?

Miljö kvalitetsmål	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Begränsad klimatpåverkan	X		
Frisk luft	X		
Försurning	X		
Giftfritt	X		
Ozonskikt	X		
Strålning	X		
Övergödning	X		
Sötvatten	X		
Grundvatten	X		
Kust och hav	X		
Våtmark			X
Skog		X	
Odlingslandskap		X	
Fjäll	X		
Bebyggelse	X		
Djur och växter			X

Åtgärder och kostnader i projektet

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
1		2025-01-01	2025-01-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
2 670 kr	2 403 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
08 - Våtmarksprojekt - förberedelsearbete			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
89 - Projektleddning och administration		4	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Insamlande rådighet för åtgärder och kommunikation med sekundärt berörda. Detta är givetvis en förutsättning för det fortsatta arbetet.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Denna insats leder enbart projektet vidare.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
2		2025-01-01	2025-02-28
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
15 600 kr	14 040 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
08 - Våtmarksprojekt - förberedelsearbete			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
89 - Projektleddning och administration		16	Timmar
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Planering och förberedelser innan insats företas.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Arbete relaterat förberedelser.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
3		2025-02-01	2026-04-01
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
104 000 kr	93 600 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
77 - Borttagning av vegetation (t.ex. röjning/fräsning)		3	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Manuell avverkning av glest stående träd inklusive skotning.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Avverkningen som sker på hårdbacke skall ge ett öppet landskap via efterföljande bete med kontinuitet.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
4		2025-02-01	2026-04-01
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
104 000 kr	93 600 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
77 - Borttagning av vegetation (t.ex. röjning/fräsning)		3	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Fräsning av stubbar för att förbättra betet.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Fräsningen skall ge underlag för ett bättre bete och skapa en öppenhet mot Orsajön som skall få kontinuitet via bete.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
5		2025-02-01	2027-04-01
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
117 300 kr	105 570 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
78 - Igenläggning och/eller dämning av diken		120	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Schakt för återvätning av kärr och myr samt skapande av ephemera och permanenta vattenspeglar samt blå bärd.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Med hjälp av den tillrinnande Vidbäcken och återkommande svämperioder från Orsasjön skall dessa återskapade och skapade vattenmiljöer ge effekt över lång tid.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
6		2025-03-01	2026-04-01
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
15 600 kr	14 040 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
83 - Restaurering av svämplan		16	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Anläggning av bestämmande sektion i Vidbäcken så att basnivån i kärret och delar av myrmarken återställs. På detta sätt säkras den udda biotopen.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Den återskapande basnivån skall ge ett "permanent" tillstånd.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
7		2025-02-01	2027-03-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
153 605 kr	138 245 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
86 - Övriga biotopförbättrande åtgärder		305	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
08 - Levande sjöar och vattendrag	01 - Sjö och rinnande vatten	03 - Fiskar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Inköp av stenmaterial (natursten/moränblock) som sedan nyttjas dels i anläggande av bestämmande sektion, dels som habitatförstärkande element ett stycke ut i Orsasjön.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Den bestämmande sektionen i Vidbäcken ska ge en säker vattennivå i kärret på lång sikt. Östrukturerna i Orsasjön skall ge häckningsmöjligheter åt måsfåglar och goda livsutrymmen åt fiskyngel.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
8		2025-05-01	2027-10-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
97 000 kr	87 300 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
05 - Restaurering av områden, naturtyper eller bestånd av arter som bedöms värdefulla från naturvårdssynpunkt			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
36 - Stängsling för betesdrift		1	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Stängsling för fårbeta. Detta skall ge goda förutsättningar för att skapa en öppenhet med kontinuitet mellan myr-/kärrmark och Orsasjön.

Förvaltning av resultat efter projekttiden

Med ett kontinuerligt fårbeta mellan/runt kärr- och myrmark och Orsasjön kommer stora värden att återskapas.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
9		2025-03-01	2027-10-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
13 700 kr	12 330 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
05 - Restaurering av områden, naturtyper eller bestånd av arter som bedöms värdefulla från naturvårdssynpunkt			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
44 - Biotopförbättrande åtgärder		2	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	05 - Ryggradslösa djur	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		08 - Pollinering	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Anläggning av faunadepåer på lämpliga platser. Detta skall gynna områdets biologiska mångfald och primärt insekter.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Den ved som avses användas kommer från lokal huggning och beroende på vilket träslag det handlar om blir funktionen olika lång, men åtgärden ger effekt så länge veden finns kvar.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
10		2026-03-31	2027-10-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
100 000 kr	50 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
04 - Vård och förvaltning av områden, naturtyper eller bestånd av arter som bedöms värdefulla från naturvårdssynpunkt, inklusive åtgärder som syftar till att främja friluftsliv och liknande nyttjande av naturområden			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
22 - Fågeltorn/plattform		1	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	03 - Människa/Friluftsliv
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
1 - Tillgänglig natur för alla		03 - Friluftsliv – rekreation - hälsa	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Anläggning av skådeplats genom en enkel trätrall. Detta för att människor enkelt skall ges en god vy över området.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Bra anlagt kommer skådeplatsen att bli bestående över relativt lång tid. Skötsel och underhåll i framtiden kommer att ombesörjas av kommunen.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
11		2025-06-01	2027-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
16 000 kr	8 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
06 - Information, folkbildning och annan kunskapsspridning om naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
54 - Informationstavla/skylt		1	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	03 - Människa/Friluftsliv
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
1 - Tillgänglig natur för alla		03 - Friluftsliv – rekreation - hälsa	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Framtagande av informationsmaterial. Skall ge en förståelse för värdet av levande och svämpåverkade strandområden.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Kommunen säkrar att informationen finns på plats.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
12		2025-01-01	2027-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
63 500 kr	57 150 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
79 - Skapa dammar/småvatten/våtmark		65	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03b - Våtmark - Strandvåtmark	02 - Fåglar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Projekt- och arbetsledning. Detta är en förutsättning för att projektet skall kunna genomföras.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Projektledaren lämnar över projektet till framtida förvaltning av djurhållare och kommun i samverkan med markägare.

Summering åtgärder

Åtgärdsnummer	Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete
1	2 670 kr	2 403 kr	0 kr
10	100 000 kr	50 000 kr	0 kr
11	16 000 kr	8 000 kr	0 kr
12	63 500 kr	57 150 kr	0 kr
2	15 600 kr	14 040 kr	0 kr
3	104 000 kr	93 600 kr	0 kr
4	104 000 kr	93 600 kr	0 kr

Åtgärdsnummer	Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete
5	117 300 kr	105 570 kr	0 kr
6	15 600 kr	14 040 kr	0 kr
7	153 605 kr	138 245 kr	0 kr
8	97 000 kr	87 300 kr	0 kr
9	13 700 kr	12 330 kr	0 kr
Summa	802 975 kr	676 278 kr	0 kr

Önskad utbetalningstakt

År	Belopp
2025	364 000 kr
2026	98 208 kr
2027	45 000 kr
2028	169 070 kr

Omfattar ansökan åtgärder för vilka stöd sökts eller beviljats enligt annan författning?

Nej

Finansiering

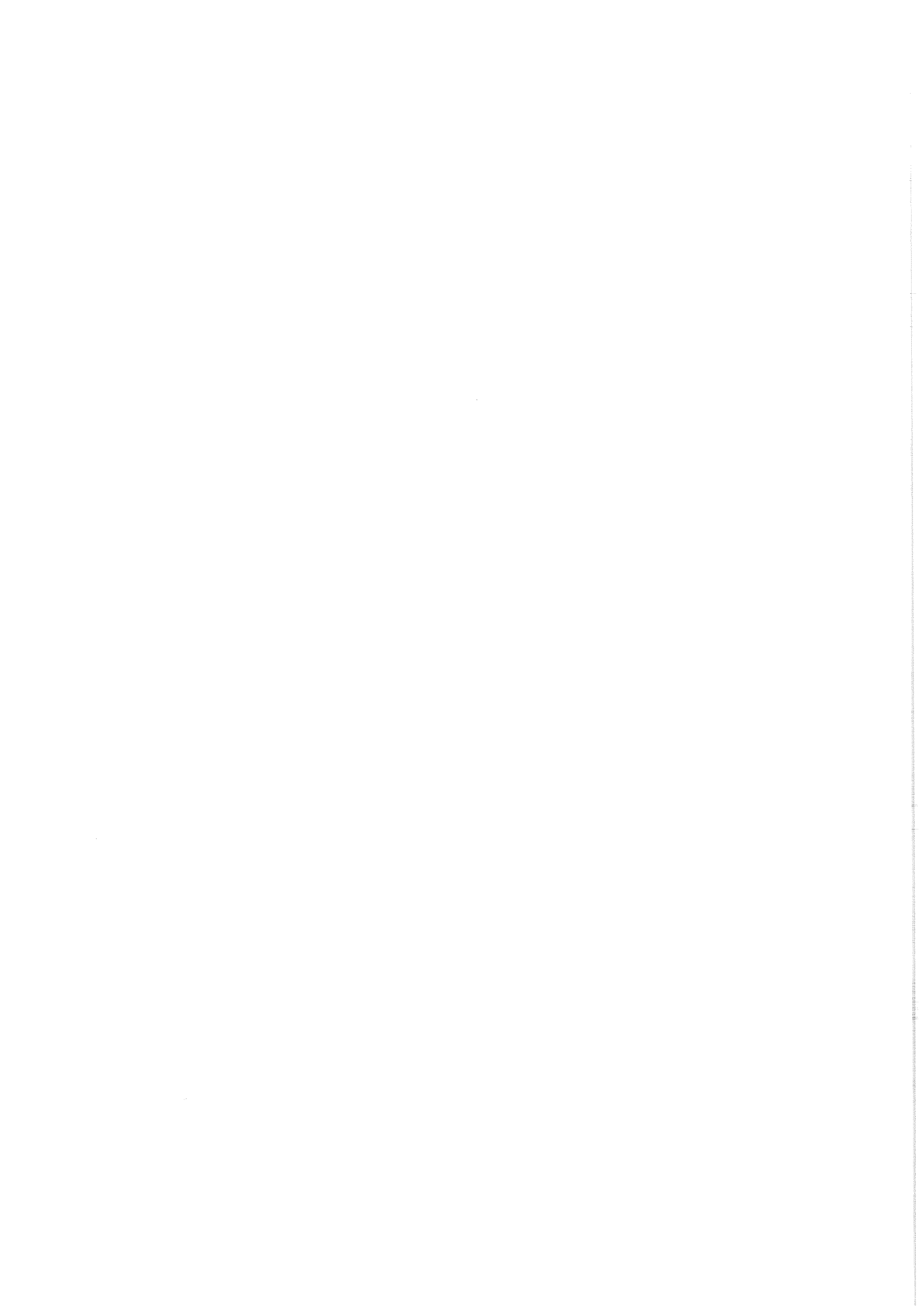
Typ av finansör	Namn/Kommun		Intyg bilaga
Kommun	Mora		7
Period från		Period till	
2025-01-01		2027-12-31	
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
2025	-	40 000 kr	-
2026	-	55 000 kr	-
2027	-	31 697 kr	-
Totalt	0 kr	126 697 kr	0 kr

Totalt belopp från samtliga finansörer

Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
0 kr	126 697 kr	0 kr

Politikområden

- Friluftsliv (10 %) Att kunna beskåda området är viktigt för förståelsen av miljön värden.
- Övrigt av betydelse för naturvård (90 %) Att återskapa relationen mellan flacka sjöstränder och Orsajön är viktigt för kommunen och speciellt enär de klimatgeografiska orsakerna skapar stora värden för fåglar.

Bilagor

- Vy mot Fjöran från sydost.JPG
- Vy mot Orsasjön från nordväst.JPG
- Vy över det till delar torrlagda kärret.JPG
- Den torrlagda myrmarken.JPG
- Översiktskarta.pdf
- Karta Fjöran.pdf
- medfinansieringsintyg Fjöran del 2.pdf

Underskrift och Godkännande av Projekt 250510117

24/11/29

Datum

Underskrift av behörig firmatecknare

Michael Horn

Namnförtydligande

För

Mora

Kommun